

BONA PAU

PREMS
CORONA

Núm. 442 Any XXXVII

MONTUÏRI

DESEMBRE 1989

LES OBRES PÚBLIQUES AL SEGLE XIX (II)

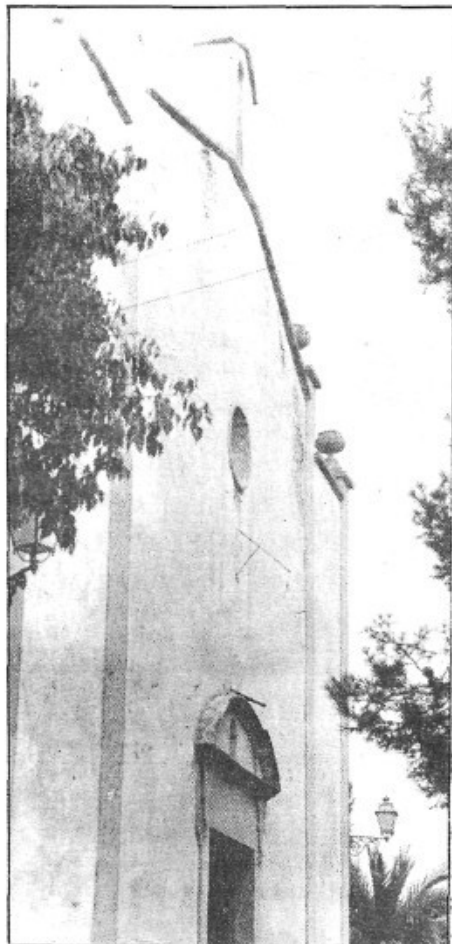
Pactes per a les reformes d'Es Puig i normes per als camins

Les contínues preocupacions per a les obres públiques per part de l'Ajuntament i que ja posàvem de manifest en el nostre article del mes passat, tenen continuïtat en aquest. Es pot comprovar en el manteniment dels camins veïnals perquè es conservassin en bon estat i ordenant, fins i tot, que s'eixamplassin quan l'amplària no arribàs als 36 palms. Igualment resten ben descrites les obres que s'havien de dur a terme perquè els adobs i reformes en el Puig de Sant Miquel fossin irreprotxables.

Reformes en el Puig de Sant Miquel

“... se propuso por el sr. síndico que respecto de que en ocho de septiembre último se firmó escritura de arrendamiento del cultivo del Monte de San Miguel por diez libras cada año, ultra de las cinco libras que tiene que pagar cada año al clavario como propios de la villa, cuyo arrendamiento total suma es de noventa libras por los seis años que debe pagar dicho arrendador Pedro Antonio Cerdá donado de dicho Monte, treinta al citado clavario y sesenta a los regidores y de estas se le deben recomendar 38 que tiene dicho Cerdá pagadas en la pared que hizo en pago del arrendamiento del año de 1824 y que rebajadas estas solo resultan cincuenta y seis libras y doce sueldos, y que era su parecer que las dichas 56 l. y 12 s. se invirtiesen en la obra de las casas del citado monte tan precisa y necesaria. Oida esta propuesta y enterados los concejales llamaron al maestro Miguel Arbona, albañil y en su intervención resolvieron y acordaron que el citado Arbona tomara en su cuenta la obra acorde del Monte de San Miguel que abajo se dirá en los plazos y obligaciones siguientes:

Primo es pacto que sera de carrec i obligacio del dit Arbona fer l'escala per pujar al cor i sala i concluir el sotil que falta a dita sala i a l'emblancar les parets de l'entrada de la casa del dit Mont, fer

Pels voltants de l'any 1825 fou construïda l'escala per pujar al cor de la capella del Puig

lo trispol de mescla i fer dos escalons per pujar al menjador per preu de vint i vuit lliures i treure de son compte totes les bastretes i solament se li donaran totes les bigues i serà de son compte fer-les adobar i compondre, la qual obra deurà entregar concluida per la Setmana Santa propera i no d'altre modo i dites 28 lliures les cobrara quinze de lo arrendador i tretze dels regidors.

Mes es pacto que serà de carrec del dit Arbona se sotila lo dit menjador, enfondir lo pis, fer el trispol de mescla, emblancar lo dit menjador i sotil, el fer la finestra al punt a on correspongui i fer el portal que de dintre la sala ha de passar damunt el menjador dintre el termini de sis anys contats d'aquesta data per preu de 35 lliures les que cobraré de l'arrendador i solament de este modo no podrà causar daño a la salud. Igualment se ha observado que del pozo llamado Nuevo se está vertiendo agua por en medio del camino y las

acequias de los lavaderos públicos que estan inmediato al expresado pozo que unas y otras aguas son muy perniciosas para la salud, es preciso hacer un sumidero al punto que mejor lo permita el terreno siempre que tenga veinte pasos de distancia del expresado pozo y tenga toda la profundidad posible de unos ocho palms de longitud y seis de altitud, cubrirlo de bodega llamada grasa, y habiendo observado que en el pozo llamado del Rey concurren las mismas circunstancias se deben practicar iguales diligencias, tambien se ha observado que las tres balsas que sirven para amarrar el cañano * son muy perniciosas y estan situadas a menos de un cuarto de distancia de la villa, las cuales se deben cellar (tançar) inmediatamente, y antes limpiarlos.

Instrucción para los caminos:

Cap. 1o. por ser perfecta la recomposicion de los caminos de esta villa primeramente se deben construir unos revestimientos en todos los puntos donde estan estropeados, los cuales deben tener cuatro palms de espesor y medio de talud o escarpado por cada seis de altura y edificar dichas paredes o revestimiento sobre el terreno sólido y que siempre se edifican dos palms más profundo del suelo de las acequias.

Cap. 2o. hechas que estén las paredes y de consiguiente limpiado la superficie del camino antiguo se empezará a poner ripio de cosa de un palmo de alto y encima de ello una capa de arena que penetre las concavidades de los ripio aumentando siempre más al centro que a los lados. Dichas arenas deben ser de rio (?) o bien de los terrenos inmediatos siempre que fuesen areniscas y de buena calidad para el efecto y regándolo de agua y piconarlo y de este modo van siguiendo capas hasta un palmo menos de la última superficie.

Cap. 3o. para la última se escogerán las mejores piedras colocándolas de modo que hagan trabazón y de consiguiente la mejor arena y que tengan siempre dichos caminos un palmo y medio de loma.

(Continua a la pàgina següent)

PORTADA

MONTUÏRI

Poble i camp; vegetació, llum i espai... tot un conjunt harmònic en aquesta preciosa fotografia de n'Ives Hennechart

SA FIRA D'ENGUANY

L'expectació per la fira d'enguany no va arribar ni de molt a la de l'any passat. Ni l'empenta

LES OBRES PÚBLIQUES AL SEGLE XIX

(Ve de la pàgina anterior)

Cap. 4o. en los puntos o parajes donde el camino tenga a un lado el terreno superior y el otro inferior no hubiese acequia a ningún lado se construirá una cuneta al lado inferior para el desagüe y en caso que los propietarios que lindan con el camino hiciesen levantar cerca o pared inmediata al camino deberán dejar una abertura llamada 'clavaguera' de treinta palmos para el desagüe.

Cap. 5o. en los puntos o parajes que no se sabe la antigua anchura del camino ni vestigio alguno de pared deben tener siempre treinta y seis palmos de ancho, y en donde no llegase la anchura antigua será de l'obligació de l'Ajuntament entregar-li les bigues i serà de compte de dit Arbona el fer-les compondre y adobar.

I, per últim, es pacte que dit Arbona durà fet dins el termini de sis anys al fer la canal de la paret de darrera les cases i arribar-la al conducte de la cisterna, referir dita canal i paret fins a les teules per preu de set lliures, les que deurà cobrar de dit arrendador.

(Continuarà)

Guillem Mas Miralles

ni el ressò han estat semblants. Hem tornat a la nostra fira, a la de Montuïri i dels montuïrers, a la fira que estàvem acostumats a viure i a la que acudien els visitants a presenciar.

Tal vegada a la de l'any passat se la va promocionar en excés i qualcú esperava que la d'enguany encara milloràs. I ha millorat segons com la mireu. Han desaparegut aquells pavellons que tants de doblers costà muntar-los; era massa pels montuïrers i per l'envergadura de la nostra fira. Ni els d'aquí ni els visitats arribaren a finançar —ni de molt— el seu pressupost, ni tampoc sortiren notablement promocionats els productes que s'exposaven en el seu interior.

Diuen que rectificar és de savis. Hem tornat a la nostra fira. Una fira normal, amb exposicions artístiques, mostres de bestiar, presentació de moderna maquinària agrícola i turismes, concurs i venda d'ovelles, exhibició de cans de totes les races i, sobretot, el que l'ha feta singular: "Sa mostra de sa perdiu".

Enguany sa fira ha tornat esser sa fira de cada any: sa fira de Montuïri. Participada i festiva.

Onofre Arbona

Nadal: La festa de l'home

Cada dia de l'any, el calendari de l'Església senyala festa d'un o més sants que amb el seu vàire foren exemple i model (patró) per als qui hem viscut després d'ells: per això celebrem la nostra festa el dia del sant, el nom del qual duïm des del baptisme.

El dia de Nadal, però, el calendari només senyala: Nativitat de Nostre Senyor Jesucrist o simplement NADAL. M'atreveixo a dir que aquest dia no només celebren el seu sant els qui duen per nom Nadal, sinó també tots el homes i dones de bona voluntat, totes les persones arreu del món. Efectivament, el 25 de desembre celebrem el naixement de Jesús —per als creients el Salvador de la humanitat—, transcendental esdeveniment destinat a tothom i en conseqüència és el fet que agermana tota la raça humana i que d'una o altra manera celebren tots el homes del món, perquè Nadal és la festa de l'home. Bé ho deia el Papa Joan Pau II a un missatge de Nadal d'anys enrera: "Quan neix Jesús, neix l'home. És la humanitat la que és elevada en el naixement terrenal de Déu. La Humanitat, la naturalesa humana és assumida per Déu.

En nom d'aquest valor irrepetible de cada persona, i en nom d'aquesta força que dona a cada un el Fill de Déu fet germà nostre, en aquest missatge em dirigeixo sobretot a l'home.

A cada home, onsevulla que treballi, cregui, lluiti, pequi, estimi, odii o dubti, onsevulla que visqui i mori; arui m'hi dirigeixo amb tota la veritat del naixement de Déu. Amb el seu missatge.

Déu s'ha acostat. Està enmig de nosaltres. És l'home.

Déu, per mitjà de Crist, s'ha complagut en l'home.

No es pot destruir l'home!

No està permès humiliar-lo!

No està permès odiar-lo!

Pau als homes de bona voluntat.

Bon Nadal a tots els homes i a cada home".

Assumesc plenament aquestes paraules del Papa (em semblen encara ben actuals) i amb elles vull felicitar aquest Nadal, no tan sols els lectors de BONA PAU, sinó també tots els homes i dones de bona voluntat. Molts d'anys per a TOTS.

Andreu Genovard

Tres jovenets montuïers, guardonats

Obtingueren el premi "Francesc de Borja Moll" per un treball sobre l'assassinat del Puig Moltó"

"Per la labor desenvolupada en benefici de la llengua catalana i la cultura de les Illes Balears", la Conselleria de Cultura, Educació i Esports de la nostra Comunitat Autònoma, va concedir el premi "Francesc de Borja Moll" als alumnes montuïers Bernat Verger Miralles, Miquel Mesquida Florit i Llorenç Capellà Mayol. El premi fou lliurat el passat 29 de novembre a l'Auditori de Ciutat en el decurs d'un solemne acte acadèmic.

Aquests tres jovenets montuïers actualment cursen els estudis de BUP a l'Institut de Baxillerat "Ma. Antònia Salvà" de Llucmajor. Tots tenen 17 anys i molt gustosos accediren a les nostres preguntes:

—¿Quin fou el títol del treball?

—Assassinat al Puig Moltó.

—¿Per quin motiu féreu aquest treball?

—A més de l'escolar, fou un motiu aventurer amb el desig de conèixer coses noves. Anava inclòs dins l'assignatura de llengua catalana.

—¿Què destacaríeu d'aquest treball?

—Creim que s'ha de destacar l'aventura i la intriga; i que un assassinat sempre atreu la curiositat dels qui l'investiguen.

—¿Com rebéreu vosaltres, les vostres famílies i el mateix Institut de Llucmajor aquesta agradable notícia?

—La rebérem amb alegria i sorpresa a la vegada, perquè no confiàvem que aquest treball arribàs tan enfora. Les nostres famílies tengueren la mateixa alegria i sorpresa que nosaltres. I l'Institut igualment ho va rebre amb molta alegria.

—¿En què consisteix el premi?

—El premi consisteix en un diploma i vint mil pessetes. I gràcies al nostre treball i dos més, l'Institut rebrà un diploma i cent cinquanta mil pessetes, que serviran per finançar la revista del mateix Institut.

Llorenç Capellà Mayol

Miquel Mesquida Florit

Bernat Verger Miralles

—¿Podríeu resumir-nos el seu contingut?

—Amb aquest treball vàrem intentar reconstruir tots els fets ocorreguts a la possessió del Puig Moltó fa quaranta anys. Dins el nostre estudi incloguérem diferents entrevistes a persones del poble de Montuïri. Precisament aquestes entrevistes ens serviren com a font d'informació per fer el treball.

—En concret, ¿quin fou el succés?

—Aquest assassinat és un fet bastant conegut per la gent de Montuïri. Com ja se sap, el mort va ésser l'amo. Més envant trobaren els dos assassins, els varen jutjar i finalment, matar.

—¿Per quin motiu triàreu aquest tema?

—En primer lloc, havíem de fer un treball sobre les entitats locals de Montuïri, però aquesta opció ens semblava poc atractiva, i vam triar-ne una més interessant.

—¿Quines dificultats trobàreu a l'hora de fer el treball?

—En general la gent del poble ens ha ajudat participant-hi, menys l'excepció dels qui no volen recordar-se d'aquest fet tan tràgic, perquè ha quedat en les seves ments.

—¿Teniu alguna anècdota per contar relacionada amb aquest treball?

—Sí; la primera reacció de la gent quan ens presentàvem per fer les entrevistes i els dèiem per què hi anàvem. Concretament amb una dona que no volia ésser gravada per una cinta, però ocultant el magnetòfon ho aconseguírem.

Gabriel Gomila

Carta al Director

Ha arribat a la nostra redacció una carta d'En Macià Manera expressant la seva satisfacció per rebre la revista BONA PAU. "Així —ens diu— puc estar informat de tot el que passa en el meu poble. Cada vegada que m'arriba la llegesc i la torn llegir perquè és com si estigués a Montuïri envoltat dels amics i amigues del poble, en general.

Ens diu també com des de la presó ha canviat el concepte sobre la revista: "Abans la veia com una revista religiosa que només informava sobre qüestions relacionades amb l'Església i que donava una visió superficial del que passava en el poble..."

Ens alegrem que hagi canviat d'opinió i li desitjam, des d'aquí, una prompta recuperació de la llibertat.

S'HA DIT QUE...

... lo pitjor que li pot passar a una parella quan juga a truc, no és perdre sa partida, sinó haver d'aguantar ses bromes des companys de taula.

—oOo—

... s'Ajuntament, després de sa compra de Cala Mondragó per part de sa Comunitat Autònoma, ha decidit comprar totes Ses Rotes per salvar-les de possibles urbanitzacions.

—oOo—

... hi anava de preocupat "En Titina" per Inca després d'haver perdut una parella de "jovenets" vuitantina! I en vols de bromes... Però... maldecaps no en mancaven.

—oOo—

... es capellans tot ho capgiren. Sa darrera ha estat posar un arbre amb ses rels per amunt dalt l'altar major de l'església. Moltes coses veim al revés, però no tant.

—oOo—

... a sa Comissió de Cultura des nostre Ajuntament no li deu agradar massa sa música. Es vespre que ets alots de s'Escola de Música donaren es concert no n'hi havia ni un. Se suposa que devien ser "amb sa música a una altra part".

—oOo—

...durant tres o quatre vespres sa gent se demanava si hi havia festa. És que es llums des brendolat des campanar estaven encesos com per Sant Bartomeu. Es veu que a sa Casa de la Vila lo que sobren són doblers i lo que més hi ha són ganes de fer festa.

—oOo—

... a sa carta dels reis d'enguany convé que tots demanem un carter estable. Actualment es repartidor torna esser de fora poble. Ara que N'Antònia ho començava a tenir per mà: canvi un altre pic. Correus no és certament un servei exemplar.

—oOo—

... "no hi ha cap beneit que apedregui ses seves teulades"; per això no se comprèn com hi pot haver certs montuïrers que en es futbol en lloc d'animar el Montuïri, sempre li donen branca i de

SA FIRA - 89

La fira d'enguany, el 3 de desembre, malgrat no tenir l'envergadura ni els allicients de la de l'any passat, tot i essent una fira normal, es va distingir per la nombrosa concurrència tant de gent com de parades i expositors.

D'ella cal esmentar tres exposicions artístiques: la de ceràmica, de Jean Anne Jorgensen; la d'aquarel·les de Miquel Puigserver Lara; i la de plantes, organitzada pel Patronat de la 3a. Edat.

Es va celebrar també la "XI Mostra

DOS DITS DE SENY

"Qui s'allarga més que es llençol, mostra es peus". Això degué passar l'any passat amb la confecció dels programes de la fira. En quant a presentació, qualitat del paper, etc., es va "tirar sa casa per sa finestra". Segons el parer d'alguns, "pujava més sa corda que es bou" (en aquest cas, "sa perdiu").

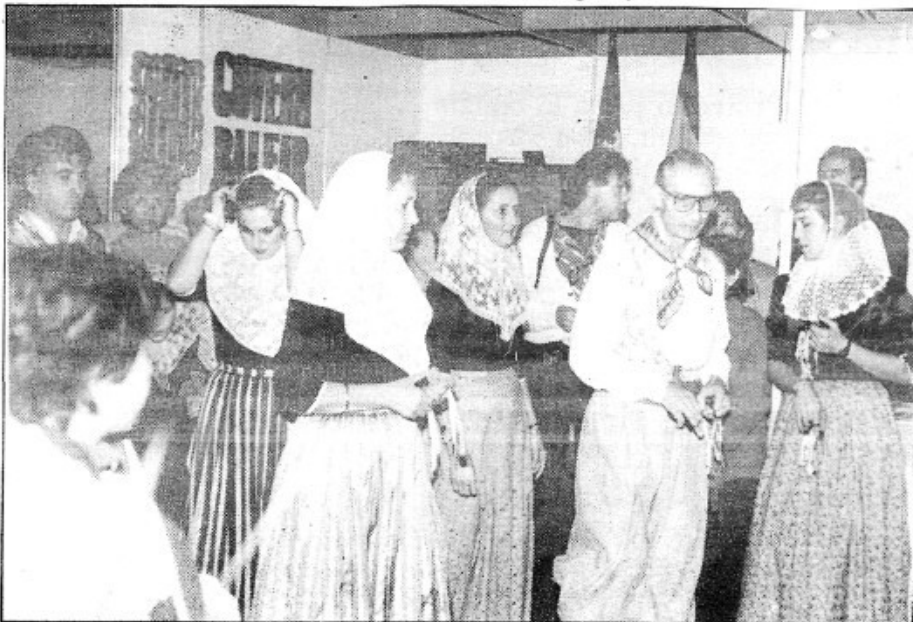
Enguany, en canvi, s'han repartit uns programes que quasi fan plorera. Segurament ens semblarien normals, si no fos pel gran contrast que presenten a l'hora de comparar-los amb els de l'any passat. De cara al futur, seria bo recordar que "entre poc i massa, sa mesura passa".

de Sa Perdiu" organitzada per la Societat de Caçadors de Montuïri i l'Associació de Caçadors de Perdius amb reclam. A primeres hores del matí, a plaça, es va obrir la inscripció per a la perdiu i el xibiu. Més tard, els jutges valoraren les perdius a les que puntuaren segons el plomatge, calor, cant, posador, etc. Foren seleccionades les millors perdius, les quals passaren al "parat simulacre". I a darrera hora del matí, es féu l'entrega de premis als guanyadors.

Simultàniament tengué lloc l'exposició i concurs caní per a totes les races a la pista d'Es Dau. Igualment es féu exposició i desfilada per acabar amb l'entrega de trofeus i premis especials de ca eivissenc i de ca de bestiar.

No hi mancaren les tradicionals exposicions i venda de productes artesanals, la mostra de maquinària agrícola i turismes en Es Dau, així com l'exposició, concurs i venda d'ovelles, també en Es Dau, organitzada per la Cooperativa Agrícola de Montuïri.

Al capvespre, ja entrada de fosca, el ball de bot a la Plaça Major, fou l'espectacle que va tancar els actes de la fira d'enguany.

La inauguració de la fira de l'any passat va revestir un caràcter singular

manera particular an es jugadors de la vila, i pareix que tot els ho fan malament.

—oOo—

... enguany i precedit d'un ambient fred i amb un programa d'actes magret,

sa fira fou més concorreguda que ets anys passats. Lo que és sa gent! I com presumfem es montuïrers de "sa nostra fira!". Sa darrera de Mallorca, però sense tenir enveja a cap altra.

EN XERRIM

CAIXA DE PENSIONS

Per viure bé demà, vingui a "la Caixa" avui

La Caixa de Pensions li proposa un nou plantejament per al seu futur:

Llibreta Pensió 2000 R

Una pensió creixent

Una pensió vitalícia que augmenta cada any, perquè participa del repartiment de beneficis.

Un estalvi disponible

Els diners que hi destini, els pot recuperar quan vulgui, amb els rendiments corresponents.

Protecció per a la família

Vostè pot triar entre 9 combinacions diferents d'assegurança de vida, segons la seva conveniència.

Una inversió que desgrava

Si la constitueix ara, es podrà beneficiar en tot moment de la màxima desgravació fiscal (*).

Vingui a "la Caixa", perquè la Pensió 2000 R només la fa Caixa de Pensions "la Caixa".

També per a la mestressa de casa

Qualsevol membre de la família pot tenir el seu propi pla a mida.

No esperi més.

Ara és el moment.

(*): 10% a partir de l'any 1987.

Llibreta Pensió 2000 R

"la Caixa"
CAIXA DE PENSIONS

GOVERN BALEAR
Conselleria de Cultura

L'EVOLUCIÓ I TRADICIÓ DELS BETLEMS

Associació de la Premsa
Forana de Mallorca

D'una manera més o manco semblant de com es fa en el nostre temps la representació dels Reis, dins l'Edat Mitjana era freqüent també la posada en escena del naixement de Jesús. Es diu que St. Francesc d'Assís, l'any 1.223 en feu una senzilla composició dins la seva petita església i de llavors ençà la tradició li atorga l'autoria del Betlem.

Més envant, pel segle XV, per la zona de Nàpols, va començar el costum de fer les representacions del Naixement de forma estàtica, de fang o de fusta, i es va estendre pel sud d'Itàlia. I com que en aquell temps era fluïda la comunicació dins la Mediterrània, entre Mallorca i el Regne de Nàpols, ben prest va arribar a Mallorca aquesta tradició. Es sap que a l'any 1.480 foren duites al convent franciscà, que estava fora de la murada de Ciutat, unes figures gòtiques d'una gran plasticitat, les quals, més endavant, foren traslladades a la Sang. Poc a poc altres convents de Ciutat, sobretot franciscans, també en tenien, si bé a la Seu, encara no n'hi havia en el segle XVI.

Poc temps posterior a 1.600, frares i monges copiaren així com pogueren aquell formós naixement de la Sang i, poc a poc, passà a les famílies aristocràtiques de Mallorca, betlems que eren molt grans i monumentals. Si bé el model de quasi tots és el que representa el Misteri —Jesús, Maria i Josep— amb àngels, músics dins la cova i ovelles i pastors amb els seus cans. Després es comencen a trobar betlemets de vitrina, fins al començament d'aquest segle, amb paper engomat, representacions vegetals, paper, cera, copinyes, caragolins, estalactites i fins i tot núvols de cotó.

EVOLUCIÓ DE LES FIGURES

Sembla que ja al cap del segle XVIII es començaven a fer betlems amb figures vestides "a la mallorquina", costum que agafà cos després de la dominació francesa en el segle XIX.

En aquest mateix segle s'introdueixen les figures retallades de paper, fetes sovint per autèntics artistes o per impressors, normalment ja amb indumentària local.

Es té constància que a la meitat d'aquest segle XIX vingué a Mallorca un

El betlem de l'església darrerament fugí un poc del tradicional, com el que compongueren per Nadal de 1984

artista català, d'Olot, que introduí altra volta figures de fang, però amb fortes connotacions catalanes i fugint una mica de la vestimenta tradicional mallorquina o barrejant les dues. Els descendents d'aquest artista d'Olot continuaren amb la tasca de fer figures del betlem i, darrera ells, tota la gent que tenia un mínim de gust i fins i tot les gerrerries.

Amb la Renaixença s'introdueixen més que mai els betlems populars, a començament de segle, introduint el suro per fer la cova i les muntanyes.

ELS BETLEMS D'AQUEST SEGLE

Els qui tenim més de trenta anys hem conegut els betlems que es feien a Mallorca a principis d'aquest segle, ja que fins als anys seixanta no canvià la situació, amb l'arribada del plàstic i la pèrdua de la tradició a moltes cases de Mallorca, com es perdia, al mateix temps, fer el pa a la casa, passar "la corona", fer "sa berena", fer torró de casa o fer la matança, entre moltes altres coses.

EL BETLEM TRADICIONAL

Parlem ara, però, de com era el betlem tradicional, que coneguèrem a la nostra infantesa: sobre una taula o un racó de la sala o del menjador es posava el Naixement, aquest anava dins una cova i estava compost del Nin Jesús, la Puríssima i San Josep, així com el bou i la mula. Més enllà hi havia àngels, els Reis i pastors de tot tipus. A terra s'hi posava la barba o barbata, una molta típica dels boscos humits de Mallorca, i es feien els camins amb farina o serradís. Hi havia ovelletes i mens per tot arreu i escenes de pastors que s'escalfaven, o amb feixos de llenya o fent bunyols o amb un mè a l'esquena... l'escenografia era d'allò més rica. També a Mallorca es posaven molinets de moldre, tarongers i neules penjades de la cova o del sòtil, damunt del betlem. Fins i tot s'hi podia trobar una sínia o un riu.

La gent d'edat de Montuiri encara recorda que durant molts d'anys devers la meitat del segle actual, s'organitzaven en el nostre poble concursos de betlems. Això era motiu perquè els nins, que en moltes ocasions hi feien intervenir el seus pares, componguessin el seu propi betlem. Alguns s'emenaven tant que semblaven vertaderes obres d'art.

Els millors betlems que trobàvem a Montuiri eren els de Ca Ses Monges i el de l'església i a qualque casa particular. Eren unes vertaderes obres d'art. A Ciutat encara es troben betlems tradicionals, que són de veure, a la Sang, a la Biblioteca March i el permanent de les Caputxines.

Els qui conserven alguns betlems complets, dels d'abans, sàpiguen que tenen una vertadera joia d'un valor incalculable, ja que una sola imatge antiga es situa pel núvols. A les cases d'anticuaris encara se n'hi troben. Les figures de fang, fetes darrerament, també tenen molt de valor, sobretot si són pintades a mà. Una figura ben feta i d'un tamany no excessivament gran pot sortir per 3 ó 4 mil pessetes.

Si un encara vol, sense desembutxacar-se una gran quantitat de doblers i té imaginació i ganes de fer-ho, trobarà medis per construir-ne un de semblant als que feien els nostres padrins. - O.A.

L'AJUNTAMENT INFORMA

Resum de les actes de les dues darreres sessions

El batle manifestà lo següent:

a) Un debat sobre l'estat actual del pressupost no és possible ni oportú tenir-lo avui, ja que les dades actuals no són definitives. Desitjaria tenir-lo dins dos mesos, quan ja es tenguí la liquidació final definitiva del pressupost.

b) A les festes 89 hi hagué unes despeses totals de 3.356.451 pessetes, uns ingressos de 1.092.200 ptes., més 1.000.000 que hi havia consignat en el pressupost. Això ens dona un dèficit de 1.264.251 ptes., que s'ha produït bàsicament per les pèrdues que va suposar l'organització de la "corrida de toros". Fou un fracàs i ho assumesc.

c) A Sa Fira-88 hi hagué unes despeses totals de 4.329.999 ptes. i uns ingressos de 2.998.680 ptes., de les quals 1.200.000 són subvencionades pels ens públics. Això va suposar un dèficit de 1.331.319 ptes.

Sampol Mas féu observar que a aquest dèficit s'hi han de sumar els quatre milions de pessetes d'IFEBAL pel muntatge del pavelló de la fira, així que les despeses públiques arriben a prop de 5.500.000 pessetes. Després de lamentar-se amb aquestes xifres, de les excessives despeses i d'altres aspectes, digué que "l'Ajuntament econòmicament funciona malament", presentà algunes propostes, d'entre elles les que qualsevol despesa superior a les 400.000 ptes. sia prèviament aprovada pel ple; i el desig de col·laborar per a solucionar els problemes.

El batle no va discutir l'exposició de Sampol, si bé va manifestar que en un pròxim ple donaria compte de totes les despeses públiques i dels doblers que s'han rebut, i després es podria discutir si o no s'ha administrat bé.

Biel Miralles també va criticar la gestió del batle i la de voler assumir quasi personalment tota la problemàtica i això l'ha desbordat. També exposà que la gestió econòmica de Sa Fira no fou bona i respecte a les festes patronals també va criticar la correguda de toros per no haver-se auto-finançat. Finalment digué que l'oferiment de Sampol d'assumir la presidència de la Comissió d'Hisenda, no és una solució. En qualsevol cas, donat que la ges-

tió econòmica és dolenta i que l'únic responsable és el batle, la solució està en que el batle dimitiesqui d'aquesta gestió i doni pas a una altra persona perquè assumesci aquesta responsabilitat.

Després d'altres rèpliques i contra-rèpliques s'acordà deixar aquesta discussió per a una pròxima sessió en la qual el batle presentaria la reestructuració de les comissions informatives.

RÈGIM DE SESSIONS

S'acordà que les sessions ordinàries se celebrin el darrer dimarts de cada mes, a les 21 hores, en període d'hivern i a les 22 en període d'estiu.

PRECS I PREGUNTES

Mas Martorell preguntà per què la Comissió d'Urbanisme no s'ha reunit tal com es va acordar i si es reunirà una vegada cada mes. I també si, referent a obres irregulars, s'ha fet la notificació als interessats.

El batle i el president de la comissió d'urbanisme manifestaren que les notificacions s'han practicat i que la comissió d'urbanisme es reunirà així com es va acordar.

Sessió extraordinària del 15 de novembre

INFORMES D'ALCALDIA

El batle va informar dels següents assumptes:

L'homenatge als qui foren Juge de Pau, Bartomeu Ramonell i Jutge Suplent, Damià Aloi.

La presentació dels documents pels interessats en el pla de façanes.

L'escrit de l'Ajuntament de Porreres agraïnt la col·laboració del secretari del de Montuïri.

La concessió d'una subvenció de 700.000 pessetes per la CAIB, per "Obres varies en el cementeri".

La Convocatòria del CIM d'un pla plurianual d'inversions per a obres d'infraestructura hidràulica.

ADJUDICACIO DELS PROJECTES D'OBRA

Per majoria absoluta es va acordar adjudicar definitivament les obres de

(Continua a la pàgina següent)

Sessió ordinària del 27 d'octubre

INFORMES D'ALCALDIA

El batle donà compte dels següents assumptes:

a) Calendari del concurs d'idees per a la rehabilitació del Molinar.

b) Creació d'una comissió especial per a organitzar un homenatge a Bartomeu Ramonell per haver exercit durant 25 anys el càrrec de Jutge de Pau.

c) Pròxima celebració de "Sa Fira-1989" el primer diumenge de desembre amb un programa semblant al d'anys passats.

BÉNS IMMOBLES

La Corporació va acordar sol·licitar de l'Administració de l'Estat les competències que sobre l'impost de béns immobles atribueix als ajuntaments la Llei d'Hisendes Locals.

CERTIFICACIÓ D'OBRA

S'aprovà la darrera certificació d'obra corresponent a l'adecentament de voravia, enllumenat públic i il·luminació del cementeri, l'import de la qual puja 5.717.701 ptes.

CURS DE CUINER

La Corporació acordà donar la conformitat al conveni de col·laboració entre l'INEM i l'Ajuntament per gestionar la programació núm. 41 —curs de l'especialitat de cuiner—, l'import del qual puja 2.088.000 ptes.

ÀREA PROTEGIDA "PUIG DE SANT MIQUEL"

Vist l'acord del Consell de Govern de la CAIB sobre expedient de suspensió de plantejament de l'esmentada àrea, la Corporació acordà la discussió per a la propera sessió.

MOCIÓ DEL P.S.M.

El grup municipal del PSM-Esquerra Nacionalista presentà una moció "davant la necessitat de clarificar la situació econòmica de l'Ajuntament de Montuïri," demanant un debat sobre l'estat actual del pressupost de 1989 i les despeses de la Fira-88 i festes patronals de Sant Bartomeu 1989.

L'Ajuntament informa

(Ve de la pàgina anterior)

"Pavimentació asfàltica del camí de Ses Rotes" i "Conducció d'aigües residuals a un sol punt d'abocada", a l'empresa "Melcion Mascaró, S.A." per 3.100.000 ptes. i 18.495.000 ptes. respectivament. I l'obra "Construcció d'un edifici per a usos sanitaris" a l'empresa Construccions Antoni Verger Payeras, per 10.375.000 ptes. per haver presentat ambdós les proposicions més avantatjoses.

ADOBS EN EL CAMP DE FUTBOL

S'acordà executar directament diferents adobs en el camp de futbol per un pressupost de 1.996.310 ptes., obra inclosa en el Pla Territorial d'Equipaments Esportius - 1989.

REESTRUCTURACIÓ DE COMISSIONS INFORMATIVES

Per majoria simple es va acordar la creació, reestructuració i composició de les Comissions Informatives. En seran presidents els següents regidors:

Agricultura: Jaume Bauzá Verger
Cultura i esports: Gabriel Ferrer Mora
Urbanisme i Patrimoni Històric-Artístic: Miquel Cardell Mayol
Sanitat i Serveis Socials: Miquel Cardell Mayol.

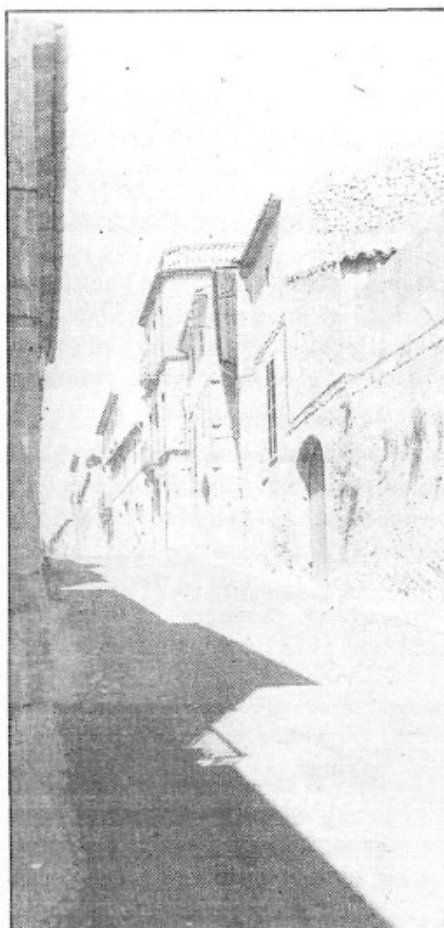
Govern, Comptes i Hisenda: Joan A. Ramonell Amengual.

Festes: Rosa Nicolau Pocoví
Les juntes rectores dels patronats municipals - Esports, Cultura i Tercera Edat - seran totes presidides per Joan A. Ramonell Amengual.

Un representant de cada grup polític serà vocal de les comissions i patronats.

ÀREA PROTEGIDA "PUIG DE SANT MIQUEL"

Davant l'acord del Consell de Govern de la CAIB iniciant expedient de suspensió de planejament de l'àrea denominada "Puig de Sant Miquel" i l'obertura d'un mes per audiència a l'Ajuntament, la Corporació, després de contraposades deliberacions i opinions, va acordar que "l'àrea protegida del Puig de Sant Miquel quedi, tant en l'extensió com en la qualificació, de "passatge preservat", tal com es contempla en les vigents NN.SS. de Planejament de Montuïri.

Detall del carrer d'Es Pujol

PREMIS A LES ESCOLES

De bell nou el nostre Col·legi "Joan Mas i Verd" i estat premiat, aquesta vegada doblement guardonat dins els premis "Francesc de Borja Moll" d'enguany de publicacions escolars: Un concedit a la revista "Puput Xerrador" i l'altre al "Butlletí informatiu dels pares". Enhorabona als qui ho han fet possible!

REUNIÓ AMB EL C.I.M.

El 14 del passat novembre, a Santa Maria, tenguérem una reunió, els representants de la Premsa Forana amb el President del CIM, Joan Verger. L'objecte era el de la presentació de la Memòria del C.I.M. de 1988: un exemplar profusament editat, on es resumeixen les principals activitats desenvolupades en les diferents àrees d'actuació.

El President féu patent els propers i immediats objectius, d'entre els que destaca la iniciació d'un pla d'abastiment i sanejament d'aigües per a tots els pobles que no disposin de la xarxa adequada.

RÀDIO MURTA

Ràdio Murta segueix emetent al 104.6 F.M. els divendres horabaixa i els dissabtes des de les 9 del matí. La programació dels divendres, que per un oblit involuntari no va sortir a BONA PAU, és la següent:

9'15 hs. "De poble a poble"
20 a 22 hs. "Digue-l'hi amb música"
23 a 0 hs. "Nit de bruixes"

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

Amb la finalitat de donar-se a conèixer i divulgar els diferents estudis, investigació i serveis que ofereix la Universitat de les Illes Balears, des del 25 de novembre fins al 3 de desembre, romangué oberta als baixos de l'Ajuntament de la vila una exposició documental al·lusiva a les diferents tasques que assoleix dita entitat com institució oficial de les Balears dedicada a l'ensenyament, recerca i difusió de la cultura.

El 30 de novembre tingué lloc a la sala d'actes una conferència-col·loqui sobre la Universitat Illes Balears: estudi, investigació, serveis.

HOMENATGE AL JUTGE PASSAT I AL SEU SUPLENT

El ple de l'Ajuntament va acordar tributar un homenatge a Bartomeu Ramonell Aloi per haver exercit durant 25 anys el càrrec de Jutge de Pau de Montuïri. Homenatge que també s'extén al qui fou el seu suplent i el substituïa quan estava de baixa: Damià Aloi Manera. Se celebrarà dia 10 de desembre a les Escoles en el transcurs d'un dinar.

Aquelles persones que vulguin sumar-se a l'acte poden recollir els tíquets a la Casa de la Vila fins un dia abans.

PUNTUALITZACIÓ

Per un error de transcripció, sortí equivocada en el darrer número la xifra de vots atribuïda al PSOE en les darreres votacions de Montuïri. Les quantitats exactes quedaren així: PP: 601; PSOE: 476; PSM: 110 i CDS: 90. Això pel que respecta als grups polítics que tenen representació en el nostre Ajuntament.

Un tècnic i un agricultor analitzen la producció del camp mallorquí i coincideixen en que avui no és rendable

L'economista Miquel Alenyar afirma:

Totes les produccions agràries fan un negoci molt magre a Mallorca
L'oliva, els fruits secs i els cereals de secà són els menys rendables

Hi ha un ventall molt gros de subvencions

Conservar la terra no és sols una empresa nostàlgica

L'agricultura a Mallorca està travessant moments crítics degut a una sèrie d'esdeveniments que l'enrevolten. Sembla que actualment el problema ja és greu, tota vegada que la producció dels nostres camps disminueix de cada dia i les anyades són manco rendables. S'han sentit veus autoritzades d'alarma que els pagesos hauran de tenir en compte a l'hora de cercar solucions, si és que encara n'hi ha.

A fi d'adonar-nos d'una manera conscient de la grandària del problema i amb el desig de posar a l'abast dels qui d'una manera o altra conreen les nostres terres ens entrevistarem amb Miquel Alenyar, economista, autor de l'estudi "Evolució Econòmica. Les Balears", publicat per "Sa Nostra". És descendent dels Ribas de Montuïri, dels Ribas de "Can Moreno", que tenien la casa al carrer de Sa Trona. Durant l'entrevista ens deia que d'al.lot conegué primer Palma, on nasqué, i després Montuïri, on venia sovint a visitar el seus parents. L'any 1988 llegí el pregó de les festes de Sant Bartomeu.

—¿Per què l'agricultura a Mallorca va enrera?

—Les causes són moltes i diverses. Per això les solucions no són gens fàcils. D'una banda s'han de tenir en compte causes generals que afecten al camp a Europa i a Espanya i, d'altra part, s'han de citar causes més específiques que afecten a l'agricultura mallorquina. Entre les darreres destaca sobretot l'efecte de substracció que sobre els recursos de capital i mà d'obra disponibles al camp, han exercit els serveis a Mallorca. Aquest efecte ha provocat un transvassament important de mitjans des del camp a altres sectors en què les remuneracions (salari i beneficis) eren, i són, notablement grans.

—Enguany, ¿quina serà la disminució?

—Les baixes principals es donen enguany en els cereals de secà, els llegums i les pastures. Són baixes de l'ordre del 65 al 80 per cent. També hi ha hagut algunes baixes importants en fruites seques, com ara l'albercoc, i en ametlers. La producció ramadera de porcí i de carn de xot també ha presentat una tendència decreixent. Tot plegat, tenint en compte les produccions que han baixat, les que s'han mantengut i les que han pujat, es pot dir, a tall d'avang, que la renda agrària enguany baixarà entre un 7 i un 9 per cent a Mallorca.

—¿Quina és la baixa anual de l'agricultura?

—L'agricultura mallorquina en els darrers vint anys ha retrocedit en termes d'activitat a un ritme anual acumulatiu proper al 1'5 per cent. Contràriament, el conjunt de l'economia mallorquina en el període 1970-1989 ha avançat a un ritme anual acumulatiu de l'ordre d'un quatre per cent. Dins aquest conjunt l'agricultura ha estat la nota discordant.

—¿Per què enguany ha minvat més que els altres anys?

—Durant l'any 1989 s'han afegit a les causes de fons que contribuïren al deteriorament de la capacitat productiva de l'agricultura, diverses causes addicionals de caràcter conjuntural: la sequera de tot l'any, les pluges a deshora del mes de juny i les inundacions de setembre.

—¿Quins productes del camp mallorquí són els menys rendibles?

—Totes les produccions agràries fan un negoci magre a Mallorca. Amb tot es pot dir que les menys rendibles són l'oliva, l'ametla i els cereals de secà.

—Els que més han disminuït?

—Sobretot l'oliva. També els fruits secs i els cereals de secà.

—Els que han augmentat.

—Des d'un punt de vista general es

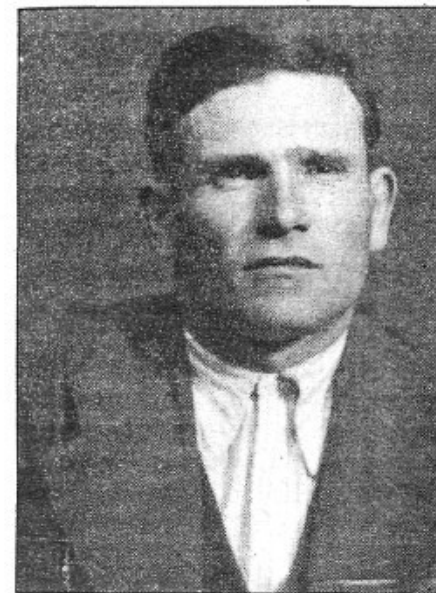
pot dir que l'apartat que presenta una certa tendència expansiva, pel que fa a volums de producció, és el de les hortalisses. També es podria parlar, des d'un punt de vista més particular, de la introducció en els darrers vint anys d'alguns cultius nous, com ara el de les flors ornamentals, "lavanda" per a la fabricació de colònia, productes de primor en hivernacle, etc.

—Desitjaríem que ens parlàs un poc i en concret d'alguns productes que es donen en el camp montuïrer. ¿Què ens pot dir de les hortalisses?

—La seva producció final s'ha mantengut amb una certa tendència expansiva. Malgrat això la seva contribució a la renda agrària s'ha vist condicionada per la progressiva, i fins ara intensa, substitució de mà d'obra per mitjans de producció i impostos (adobs, fertilitzants, productes fitosanitaris, etc.) que han donat lloc a augmentos molt considerables de les despeses fetes fora del sector.

—Algunes hortalisses rendibles.

—El negoci de les hortalisses també és un negoci magre. No es pot parlar d'hortalisses rendibles. En tot cas es pot parlar d'hortalisses que s'han defensat millor o menys malament. En aquest apartat se situava la patata de Sa Pobra i Muro fins

Conversar amb l'amo En Ramon és molt agradable. Un és més propens a escoltar-lo que res, ja que és un avenc d'experiència. Un home que aprecia el

que perdé l'exclusiva del mercat de Mallorca ara fa un parell d'anys. En general les hortalisses de reguïu es defensen ara per ara millor que les de secà.

—I el bestiar, ¿què?

—La producció de carn de boví pràcticament s'ha estabilitzat en els darrers anys. La producció de carn de porcí ha registrat un augment a l'empara d'inversions en instal·lacions i en elements complementaris. La producció de carn de xot tampoc no ha variat sensiblement en els darrers anys. Amb tot, si es miren les coses amb una perspectiva de temps més àmplia, de quinze o vint anys, resulta que la producció ramadera (de cam, llet, ous, etc.) ha presentat una tendència contractiva més gran que la del conjunt de tota l'agricultura.

—¿Què ens pot dir de la vinya?

—Enguany ha presentat uns resultats bons, tant pel que fa a qualitat del producte com pel que fa als preus de venda obtinguts. Cal citar en aquest apartat les

L'amo En Ramon de Son Canals sosté:

Avui conreen molt malament

La terra, si no la cuiden bé, no rendeix

Devers l'any 30 fou una època molt bona per al camp mallorquí
Ara vivim un bon temps

caire treballador de les persones, la seva paraula, l'honradesa i la seva serietat. I per altra part, nosaltres apreciam en ell totes aqueixes qualitats i altres.

Sabem, i no d'ell, que va ajudar a persones joves que havien de començar a obrir-se pas dins la vida, a les quals va ajudar positivament. Quan la persona respon a unes qualitats que aprecia, no estan mai per ell. Se li nota en cada paraula aquella característica, aquella empremta que molts de conradors del pla de Mallorca tenien (i tenen) i que aprecien: seny.

Ens trobam a Son Canals; asseguts l'amo En Ramon Bauzá Antic i jo al voltant d'una taula grossa de possessió, nua, massissa, testimoni segur, fa temps, de les converses, activitats,

anades i vengudes dels missatges i altre personal que treballava a la finca.

—L'amo En Ramon: ¿on nasquéreu?

—Vaig néixer a Sant Joan el 24 d'agost de l'any 1908.

—¿Com va esser que venguéreu a establir-vos a Montuïri?

—Primer, em sent obligat a contar-te breument la petita història que va des que jo era nin fins que em vaig casar.

—Endavant.

—Vaig fer la primera comunió quan tenia sis anys. Som el major de sis germans (tres germans i tres germanes). Els meus pares havien embarcat feia pocs anys i estaven a l'Argentina. Jo vivia

(Continua a la pàgina següent)

subvencions que dona la CEE per a la substitució de ceps antics per nous ceps de més alta qualitat i de majors rendiments. S'hi han acollit fins ara dues zones, una de Felanitx de 140 Hes. i una altra de Consell de 100 Hes.

—¿Es preveuen solucions?

—La incorporació d'Espanya a la CEE comporta l'ampliació i diversificació dels ajuts oficials a l'agricultura. Hi ha un ventall molt gros de subvencions i aquestes en alguns casos són importants. Amb tot mai no seran la solució dels problemes més greus. Per tant es pot dir que, ara per ara, no hi ha solucions. Hi ha solament ajuts que poden servir per tirar endavant.

—¿Què aconselleria als agricultors montuïrers?

—És difícil donar consells a persones que d'agricultura, en saben més que els economistes. Molt més. Tot i amb això gosaria recordar-los dues coses. Primer, que no es cansin de demanar informació a la Conselleria d'Agricultura sobre les

subvencions de la CEE, sobre els mètodes experimentals per a la millora dels rendiments, sobre els ajuts prevists pel Govern Balear, etc. Segon, que es posin en contacte amb l'Obra Agrícola de "Sa Nostra", a Palma o a Sa Canova de Sa Pobra, per demanar informació, orientacions, consell, etc. Val a dir que tant la Conselleria com l'Obra Agrícola de "Sa Nostra" tenen un telèfon que funciona d'allò més bé.

—Abans d'acabar, ¿vol afegir o completar alguns aspectes?

—Una darrera cosa voldria dir. Que els propietaris petits i mitjans no caiguin en la temptació que s'està posant de moda de vendre la terra per invertir en el món immobiliari turístic. Les plusvàlues de la terra a mitjan termini seran més grans que les que donaran els béns immobles destinats a usos turístics o residencials. Conservar la terra dels pares i dels padrins no és avui solament una empresa nostàlgica. No és tampoc una decisió anacrònica.

Onofre Arbona

El camp mallorquí avui no és rendable

Si fos possible tornar enrera, l'amo En Ramon tornaria al camp

(Ve de la pàgina anterior)

amb els meus padrins. A l'edat de sis anys mumare vingué a cercar-me i em dugué amb ella cap a l'Argentina, a la província de Mendoza. Treballàvem a una fàbrica molt gran que dúiem a mitges amb el propietari.

—¿Què féreu allà?

—Els meus pares intentaren comprar la finca per 50.000 "pessos", una quantitat respectable en aquells temps. Però l'operació de compra no va anar bé i decidiren tornar a Mallorca. Aleshores jo ja tenia 8 ò 9 anys. Totd'una vàrem estar devers dos anys a Sant Joan. Llavors compràrem "Es Rafal Aixat" i hi anàrem a viure. Em vaig casar quan tenia 26 anys. Després vinguérem a Son Canals.

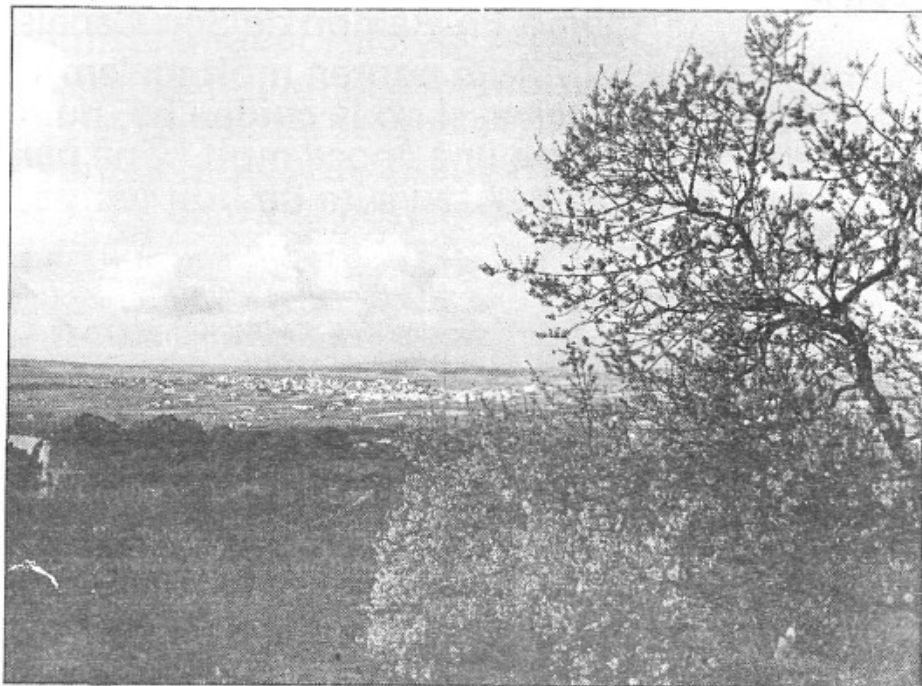
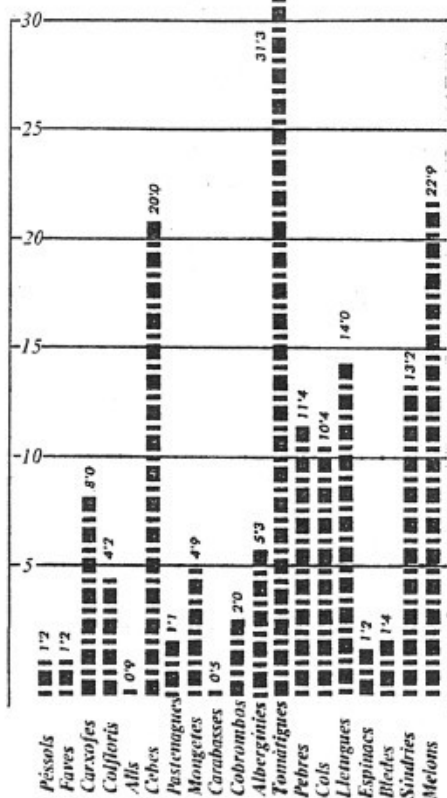
—¿Sempre heu estat a Son Canals?

—Sí; sempre; però també conràvem "Es Rafal Aixat" i unes quantes finques més: unes 130 quarterades i pico.

—¿Quina època del vostre temps con-

LA PRODUCCIÓ AGRÍCOLA BALEAR

(EN MILLS DE TONES)

Des del Puig es contemplen els camps montuïrers, fèrtils i ben cuidats altre temps, avui conrats molt malament i amb un baix rendiment que no compensa

siderau més bona per a l'agricultura o el camp mallorquí?

—El temps que vaig venir a Son Canals i els anys següents va esser una bona època per al camp mallorquí. A més, els homes que hi feien feina, propietaris, amitgers o treballadors assalariats, eren gent que volia fer feina, gent seriosa i voluntariosa.

—¿Si fos possible tornar temps enrera, ¿tornaríeu dedicar-vos al camp?

(L'amo En Ramon, jubilat ja, allargà la vista cap al sementer que, guaret fet, esperava les pluges que tant desitjam... Els seus ulls es posaren, aparentment, damunt unes alzines enormes que enrevoltaven el sementer abans citat. No dubtà gens).

—Tornaria al camp.

(Era un mode de dir, també, que estimava el camp).

—¿Us sembla, l'amo En Ramon, que una família podria viure dins cent quarterades, posem per cas, sense dedicar-se a altres activitats?

—Sí, jo crec que sí; almanco jo crec que hi viuria, però...

—¿Però...?

—Hem de reconèixer que els temps o els moments actuals són molt difícils, tot influeix perquè el camp sia abandonat: els preus, el temps...

—I ara que parlem del temps, ¿havíeu passat mai una sequedat com la que ara estam passant?

—Sí; ho havia vist molt sec; però com enguany, ho dubt.

—¿Què opinau sobre les noves llavors que empren actualment; Produeixen més que les que utilitzàveu al vostre temps?

(Sembla que durant un segon es resistia a dir-ho; però es gira a mi i opina).

—Avui conren molt malament. La terra, si no la cuiden bé, no rendeix. Les llavors mallorquines donaven més; però la terra estava més ben cuidada; conraven més bé.

—Per acabar, l'amo En Ramon, és obligat a una persona de la vostra experiència fer-li aquesta pregunta: ¿Quins canvis considerau que són més espectaculars: els tècnics o els que han sofert les persones amb el seus comportaments o maneres d'esser?

—La gent va amb la temporada. Es ver que abans duien el pas curt i les eines que empraven eren adequades en aquell temps. No coneixíem altra cosa i ens sabíem conformar amb allò. Però el temps no el podem canviar i el que avui vivim és un bon temps. Hem de procurar adaptar-nos al temps que correm.

Miquel Martorell Arbona

SANTA CECÍLIA

La festa de la patrona dels músics fou dignament celebrada

Els darrers dissabte i diumenge del mes passat, dies 25 i 26 de novembre, es va commemorar la festivitat de Santa Cecília, patrona dels músics.

A més de la missa major, solemnitzada per la Coral "Montlliri", i del concert ofert per la Banda de Música a l'acabament, dins el mateix temple, i del dinar de germanor, cal destacar algunes notes singulars relacionades amb aquest esdeveniment:

El concert dels alumnes

A la Sala Mariana, el dissabte vespre, els alumnes de l'Escola de Música varen oferir gratuïtament un concert preparat pels mateixos professors i sota dos aspectes: vocal i instrumental.

D'ell s'ha d'esmentar la voluntat, la preparació i sobretot la desimboltura i l'audàcia dels futurs músics. Un acte que s'ha de considerar encertat i amb la transcendència que té en vistes a l'endemà de l'estament musical montuïrer.

La inauguració dels nous locals

Dos locals situats als baixos de la Casa de la Vila i cedits per l'Ajuntament foren inaugurats el diumenge, els quals serviran per a escola de música. Serà el lloc on es formaran els futurs músics que passaran a integrar tant la banda com la coral.

L'Escola de Música aconsegueix una completa educació musical

La consecució d'aquestes dues noves aules on s'impartiran les classes d'instrument i de solfeig ve a omplir el buit que suposava la manca d'uns locals adequats. Les dues aules han estat agençades per a aquestes classes, s'han insonoritzades i dotades de piano i orgue alèctric, així com de les corresponents pissarres amb pentagrames i calefacció.

La labor del Patronat

S'ha de considerar positiva la labor del Patronat de Música. Econòmicament es nodreix de les subvencions de la Conselleria d'Educació i Cultura, de les ajudes de l'Ajuntament i de les quotes dels afiliats. A l'actualitat són quasi tres-cents els que satisfan una quota de 1.200 ptes. en els casos individuals i 1.750 si la inscripció és per família.

L'Escola de Música

Les activitats de l'Escola de Música estan coordinades pel mateix Patronat. Ja són 43 els alumnes, quasi tots ells menors d'edat. En són professors Margalida Vaquer, Ferran Vaquer i Pere Siquier. Els nivells dels alumnes van des de preparatori fins a quint de solfeig i els instruments més usuals són el clarinet, la trompeta i la flauta. L'edat mínima per a ingressar a l'escola és la de vuit anys.

TRADICIÓ, ART I CULTURA

Passat per un museu únic
i compra art
pel teu regal de Nadal.

Passat i present es donen la mà
a la IV FIRA D'ARTESANIA I D'ANTIQUARIS.

Del 2 al 10 de desembre, BALEART'89.

Vingui al Recinte Ferial
del Polígon de Llevant.

Horari de: 11 a 20 hores.

BALEART * 89

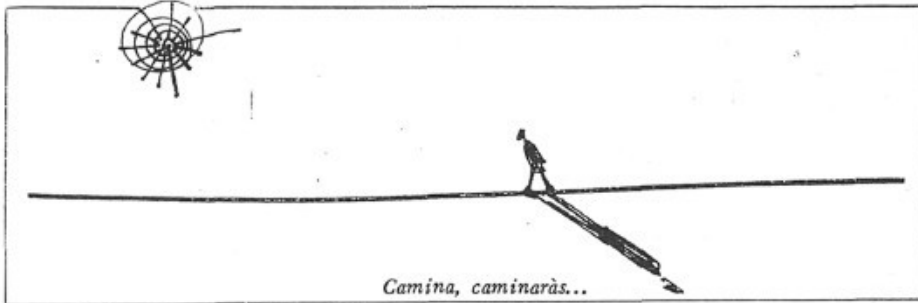
IV FIRA D'ARTESANIA I D'ANTIQUARIS
DEL 2 AL 10 DE DESEMBRE • PALMA DE MALLORCA

 IFEBAL
Institució Ferial de les Balears

 GOVERN BALEAR
CONSELLERIA DE COMERÇ I INDÚSTRIA

El III Concurs Literari

Tres suggestives aventures imaginàries

Camina, caminaràs...

ADELA

Era un 24 de febrer. La família de l'Adela es dirigia a l'illa de Nooderug quan el seu vaixell naufragà. Fou horrible! La mare de l'Adela se n'havia anat a buscar un poc d'aigua i el pare era a ajudar a treure una bóta de vi del soterrani amb el capità. L'Adela, la seva germana gran i el germà petit estaven sols. Quan el vaixell es començà a moure els tres germans s'agafaren fort i tots tres quedaren acubats alhora. Quan el sol sortia per darrera les muntanyes, quan encara només es veien els seus raigs, l'Adela i els seus germans es despertaren a una illa meravellosa. Tot era verd, era petitona, no hi havia contaminació, l'aigua era d'un color cel, quasi transparent, hi havia un riu que travessava l'illa i al mig de l'illa un volcà.

Aquests tres betzols, sense saber els perills que els esperaven, se n'anaren a fer una volta per l'illa.

Estaven sols, enyoraven el pare i la mare i volien tornar a ca seva; malgrat tot feren un cor fort i tingueren fe que els vindrien a buscar.

Passaren dies, ells tres s'havien instal·lat a una cova que havien trobat i s'alimentaven de fruites que hi havia per allà. Feia dos dies que l'Adela havia salvat el seu germanet d'un llop afamegat. La germana gran els feia el menjar, l'Adela el cercava i el germanet l'estorbava... i així passaren dies i dies...

Un dia sentiren un renou que feia temps no havien sentit. Era un helicòpter que baixava com per art de màgia del cel, quan més el necessitaven, amb la seva mare i el seu pare dintre. S'abraçaren, pujaren i s'enlairaren i ploraren tots un poc. Miraren per darrera vegada l'illa i veieren el seus estimats amics cavalls que els miraven amb tristesa...

Passats uns dos mesos, ja instal·lats en la seva casa de Nooderug, anaren a fer un tomb amb una barca amb el seu pare i arribaren fins a l'illa. Quina sorpresa se'n dugueren quan veieren l'illa

sencera i els cavalls a la vorera de la platja! Se'ls endugueren i els tractaren molt bé la resta dels seus dies, i (ara ve la famosa frase) foren feliços i menjaren anissos.

Apol·lònia Rigo Bennàsser - 7è

ELS DOS BESSONS SIAMESOS

Aquesta història va tenir lloc a Mallorca, a l'any 1315.

En aquell temps, un comte, anomenat Comte de Montsol, va anar a demanar la mà de la filla d'un duc que vivia al castell del rei.

Poc després de les noces es va saber la notícia de que la comtessa estava embarrassada. Quan el comte ho va saber, va tenir una gran alegria; va jurar que mentre ell visqués no li faltaria res.

Però el pobre Comte de Montsol no sabia lo poc que duraria, ja que en aquell temps va existir un bandoler anomenat Rocabosc, el qual es dedicava a saquejar castells, matar els seus amos i fer-se ell, el senyor.

El dia que la comtessa havia de donar a llum, el bandoler Rocabosc va atacar el castell.

La comtessa fou atesa pel metge del castell i per una comare, dona d'un carboner. El part va començar i al mateix temps la lluita del comte de Montsol i els seus guerrers contra el bandoler Rocabosc i els seus homes. El part havia acabat, i com havia acabat!, la comtessa havia tingut bessons, bessons siamesos.

Rocabosc va guanyar la lluita i el comte i la seva dona van morir, i també tots els habitants del castell, tots excepte el metge i la comare que van fugir amb els germans siamesos per un passadís secret.

El doctor va separar els germans siamesos, però decidí ocultar els dos nins. Passaren anys i el dos nins tornaren grans. Un dia el metge els explicà la història de la seva família i el fet del bandoler Rocabosc.. Els dos germans decidiren venjar-se. Lluitar. Quan en Roca-

bosc va veure que perdia, no va dubtar en fugir, mentrestant el dos germans van corre darrera ell. En Rocabosc va arribar fins a un penya-segat. Sense voler va travellar i caigué dins la mar.

El dos germans es van repartir les terres d'en Rocabosc i van viure feliços per sempre més.

Maria Francisca Febrer Mayol - 7è

SENDA ÍNDIA

En Kampa és a les afores del poblat. Encara no havia sortit el sol. Tots els habitants del llogaret dormien. Feia setmanes que no plovia. Els rierols s'havien assecat i les collites de blat de moro eren seques i pansides. Si trigava a ploure les collites s'assecarien i el poble d'en Kampa es quedaria fora aliments.

El pare d'en Kampa li havia parlat dels Katxines, esperits indis que habitaven a la terra i al cel. Tot el poble havia elevat les pregàries als Katxines i havia celebrat danses i cerimònies secretes a les coves que hi havia escampades pel poblat. En Kampa volia que els Katxines demanassin ajuda als déus de la pluja i les collites. En altres ocasions no van cooperar i el poble va morir.

En Kampa era un jove d'uns 17 anys que havia contribuït en les danses en honor als Katxines, però encara no havia plogut. En Kampa va parlar del problema a En Peus Alats, que era el seu millor amic i van decidir d'anar a buscar els Katxines. Tot el poble els avisava que era molt difícil i perillós. Els dos se'n van anar acompanyats de l'avi d'en Kampa i el seu gos. L'avi duia un farcell a les mans però en Kampa no li va voler preguntar que hi duia.

Camina caminaràs, tots quatre van començar a pujar la muntanya. Es van aturar. Ja era de nit i van encendre foc. Els estels brillaven, feia fred i el foc no els arribava a escalfar. En Kampa no es podia dormir i mirava la fosca. En Kampa no es va poder dormir i es va fer de dia. Van pujar fins a dalt de la muntanya. Mentre tots quatre contemplaven el paisatge, en Kampa s'aixecà i va començar a pregar. Al cap d'una estona l'avi deposità un feix de blat de moro damunt una pedra com ofrena del poblat als Katxines. De sobte tot el cel s'ennegrí, començà a ploure.

Rafel Honorat Ribas Mayol - 7è

Guillem Guillem Pascual Ramis

A més de projectar i planificar la carretera d'Es Puig, aconseguí valuoses ajudes econòmiques

No és originari de Montuïri però se l'ha de tenir com un montuïrer d'adopció. Guillem Pascual Ramis va néixer a Ciutat el 15 d'octubre de 1912, on també hi acabà els seus dies, el 17 de setembre de 1986.

A Palma mateix, algun temps abans de l'any 30, conegué una joveneta montuïrera de 16 anys, Joana Cerdà Vich, amb la qual es casà el 1937. Lògicament, des de 1930 començà a venir a la vila; per cert que en els anys de la república s'al·lotjava a "Ca n'Aloi".

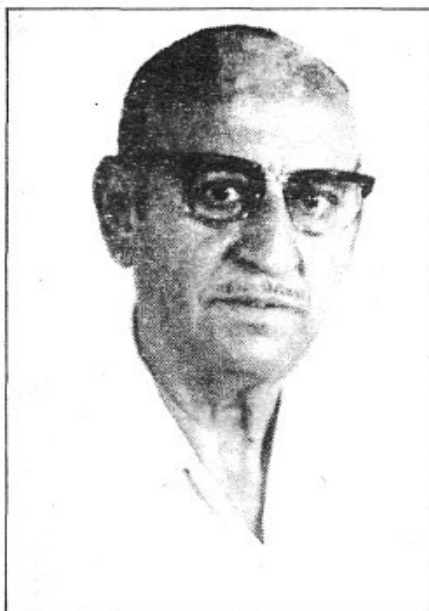
D'al·lot estudià en els Teatins del Carrer del Vi, a Ciutat. Després començà la preparació per cursar els estudis de delineant i topògraf. Una vegada conclusos feu el servei militar a la Comandància d'Obres, l'any 1932, on exercia de delineant i després hi quedà com a civil alguns anys. Pels anys 35 - 36 començà els estudis d'arquitectura que més tard va haver d'interrompre degut a la guerra civil. Fou mobilitzat com a soldat d'aviació; conduïa cotxes i feia d'instructor de conductors. Poc temps després fou traslladat a la Península, concretament a Castella —Salamanca, Astorga, Burgos...— on hi romangué dos anys. Durant aquest temps, l'any 1937, vengué a Mallorca per a casar-se i se'n tornà.

Una vegada acabada la guerra, ocupà la plaça de delineant de l'Ajuntament de Palma, s'aficà en política, simpatitzà amb el Governador, mitjançant el qual gestionà ajudes econòmiques, sobretot per a Montuïri.

LABOR PER A MONTUÏRI

A l'entant, en el nostre poble, es feu amic del metge de "Maià", després dels "Sampols"; més envant començaren a fer comèdies, pujaven repetides vegades al Puig de Sant Miquel, Na "Xiva" l'apreciava molt; allà hi feien dinars on freqüentment es lamentava dient: "No hi ha dret que hi hagi aquest mal camí".

A ran de les "vengudes" de les "Mares de Déu" de Lluc i de Fàtima i de la davallada de la de la "Bona Pau", els anys 48 i 49, féu amistat amb En Joan "Porrerenc", amb el qual, a més de promoure l'aixecament dels arcs de

benvinguda, sorgí la idea i el propòsit de construir la nova carretera d'Es Puig, de la qual ja en férem referència el mes passat quan parlàrem de l'amo En Joan "Porrerenc".

LA CARRETERA D'ES PUIG

Molta gent posava en dubte l'execució d'aquesta important millora per a Montuïri. Uns murmuraven dient que seria impossible perquè s'esbaldregaria, altres que no es trobarien els qui comencaren a dalt amb els de baix; els més escèptics, que no l'acabarien per manca de doblers.

Entre els recelosos s'hi trobava el Rector —aleshores Gori Escarrer— al qual Guillem Pascual, just abans de començar l'empresa, li amollà tot xalest:

—Hala!, don Gori, prest tendrà una carretera nova.

—No pot esser mai —digué ell—, si la fas per on dius, s'esbaldregarà.

Poques setmanes després el mateix Rector s'astorà quan rebé les primeres 25.000 pessetes del Governador per començar la carretera d'Es Puig, el dia de Sant Bernat de 1949.

El mateix Guillem Pascual, juntament amb el metge "de Maià", En Joan "Porrerenc", el secretari Bartomeu Verger i el vicari Bernat Martorell, ja començaren tot d'una les gestions amb els

propietaris de les finques que haurien de cedir terrenys. Es confirmà el projecte definitiu, s'assenyalaren les fites i pràcticament tot d'una s'iniciaren les obres: carros, camions, mules, braços, senalles, cànecs, picots i, sobretot, homes s'ajuntaren i començaren les obres que ja no s'aturaren fins acabar-la. Una vegada conclusa anaren a Lluc a cercar pins joves que es sembraren de dos en dos, perquè se'n salvàs un, al costat de la capella, al punt més alt, però... quasi tots aferraren.

Ja més envant, essent Rector Guillem Rigo, va dirigir la reforma de l'altar Major de la capella, romanent així com ara està.

DADES PERSONALS

La plaça de delineant de l'Ajuntament de Ciutat l'ocupà fins a l'agost de 1955, i des del 18 d'aquest mes i any fins al 31 d'octubre de 1977, en què es jubilà, exercí de director d'EMAYA, on fou molt apreciat pels seus subordinats.

Des que començà a festejar fins a la seva mort no deixà de venir a Montuïri els caps de setmana. Mentrestant va dirigir, orientar, redactar plànols de cases noves o d'adobs i modificacions, sense cobrar res mai. Va col·locar nombrosos joves per treballar a Ciutat, molta gent està agraïda de les seves gestions.

Rebè, pels seus serveis a la Pàtria, la Medalla de "Comendador de la Orden de Cisneros", d'or. Per cert que, com agraïment, la Parròquia i l'Ajuntament de Montuïri la hi encarregaren d'or i brillants. Ell, però, no la va acceptar i disposà que l'import s'invertís per a les necessitats del poble. Els seus familiars, per altra part, no la veren mai. També, i pels seus serveis al municipi de Ciutat, l'Ajuntament li atorgà la Medalla d'Argent de la Ciutat de Palma.

Ignoram si tengué a la vila alguns detractors. Però els fets palpables que aquí han romàs, ens han duit a considerar-lo com un dels "montuïrers que han deixat petjada".

Onofre Arbona

Coneguem els jugadors de Preferent

Estrenem aquest mes una nova secció i un nou col·laborador. Cada mes publicarem tres fitxes tècniques de jugadors de I Preferent redactades per Tomeu Verger, el qual —des d'ara— inicia l'aventura de redactar a través de BONA PAU. Li desitjarem que aquest desembre de 1989 sigui l'inici d'una llarga tasca informativa dins la seva vida. Coneixements esportius en té, de sobres, el nou redactor. La part gràfica correrà a càrrec de Llorenç Capellà, qui ha fet ja totes les fotos dels jugadors de I Preferent.

Benet Campins Rioja

Joan Verger Rossinyol

Jaume Pocoví Mayol

BENET CAMPINS RIOJA

Data naixement: 17 - 8 - 64

Equips anteriors i entrenadors: Sant Francesc Benjamí, "Reguant"; Sant Francesc Aleví, "Martorell"; Montuïri Aleví, "Llorenç Nèo"; Montuïri infantil, "Llorenç Amengual"; Relojeria Calvo, Infantil "Benito Heredia"; Relojeria Calvo Juvenil, "Pep Calvo"; Soledat Preferent, "Cobo"; i Montuïri Preferent, "Llorenç Amengual i López Castillo".

Lloc habitual: Lateral.

Equip de les seves preferències: Barça.

Opinió del Montuïri: Diu que hi ha molt

d'ambient i creu que poc a poc s'aconseguirà que la majoria de jugadors siguin de Montuïri.

Jugador que més admira: Pelé.

Esdeveniment rellevant: Pre-seleccionat Infantil. Ha fet campió de Mallorca amb el "Relojeria Calvo". També ha jugat amb el Montuïri a tercera divisió.

JOAN VERGER ROSSINYOL

Data de naixement: 25 - 9 - 67.

Equips anteriors i entrenadors: Montuïri Benjamí, "Biel Miralles "Niu"; Montuïri Aleví, "Joan Verger "Matxo"; Infantil, "Joan Rosselló, d'Es Pont"; CIDE

"Quevedo, Timoner-Tolosa"; Juvenil Montuïri, "Xesc Municipal"; Montuïri Preferent, "Llorenç Amengual"; San Cayetano Nacional, "Joan Cifre".

Lloc habitual: Mig dret.

Equip de les seves preferències: Madrid
Opinió del Montuïri: Considera que hi ha molt bon ambient a la plantilla, però és una llàstima que hi hagi un sector del públic que critiqui tant els jugadors de Montuïri, especialment a ell. Li agradaria que li diguessin el perquè d'això.

Esdeveniment rellevant: Ha fet campió de Balears amb el CIDE i essent juvenil va pujar amb el Montuïri a 3a divisió.

Jugador que més admira: Cruiff.

JAUME POCOVÍ MAYOL

Data de naixement: 6 - 8 - 67.

Equips anteriors i entrenadors: Montuïri Aleví, "Joan Rosselló"; Futbol Montuïri Infantil "Miquel Nicolau"; CIDE, "Quevedo-Timoner"; Algaida Juvenil, "Toni"; San Cayetano Nacional, "Cifre"; Montuïri 3a., "Miralles i Pep Dolç"; Preferent "Pep Sampol i Llorenç Amengual".

Lloc habitual: Porter.

Equip de les seves preferències: Barça.

Opinió del Montuïri: Creu que té una de les millors plantilles des de fa molts d'anys i pot guanyar a qualsevol equip.

Jugador que més admira: Van Baster.

Esdeveniment rellevant: A més de Campió de Mallorca de futbol, ha jugat a Nacional contra jugadors tan destacats com Amer, Roura, Cristóbal, etc.

Foto: Ll. Capellà Textes: Tomeu Verger

Promoció del mini-bàsquet

El divendres 24 de novembre varem gaudir en Es Dau veient jugar un bon estol de ninetes que donaven quasi les primeres passes del mini-bàsquet.

Enguany no es participarà als campionats unificats (Federació - Direcció General d'Esports) i sí es jugarà en el programa de promoció de la comarca "Montuïri".

Son gairebé una vintena de nines de quart, cinquè i sisè que amb el jove Mateu Coll aprenen bàsquet.

La llavor s'està sembrant. Aniria molt bé que no es perdés.

CORREDURIA DE SEGUROS

GOMILA S.A.

MONTUÏRI: Jaume II, 4 - Tel. 64 60 43

PALMA: Pasaje Sta. Catalina de Sierna, 2 Entlo. 2 C - Tel. 72 27 36

MANACOR: Pl. Ramón Llull, 22 - Tel. 55 13 56

SEGUROS A PREUS REDUÏTS

PREUS SELECCIONATS PER A CONDUCTORS

L'equip de bàsquet infantil femení juga a la màxima categoria

Els dos equips femenins de bàsquet de Montuïri participen a la màxima categoria de les competicions insulars.

El mes passat parlàvem de les cadets que tenen opció al campionat d'Espanya. Ara ho farem de les infantils, enguany entrenades per Gabriel Miralles.

L'equip d'enguany està format per les jugadores que han pujat de l'equip de mini-bàsquet que preparava el mateix Biel Miralles i de les que han quedat de l'equip infantil que l'any passat ensenyava En Toni Gomila (avui entrenador de les cadets).

L'equip infantil milita al grup A - 1 que correspon -juntament amb l'A-2-

a la màxima categoria insular. En ells hi juguen els equips que ja hi participaven la passada temporada i tenen opció a intervenir en el campionat de Balears i d'Espanya federat.

El grup B ve a ser la II regional i abarca els equips de nova constitució.

Els rivals de les nostres infantils a la primera fase de la lliga són: Joventut Mariana de Sóller, Perles Manacor, Santanyí, Bons Aires de Palma i Llucmajor.

Aquest campionat va començar dia 11 de novembre i acabarà el 3 de febrer. Després, del dia 17 de febrer fins al 24 de març, es jugarà el Play-off amb els equips de l'altre grup. Es faran agrupa-

cions entre els dos primers, entre els tercers i els quarts; i entre els cinquè i sisè dels grups A-1 i A-2.

D'aquesta manera s'establirà la classificació dels llocs primer a dotzè. Els dos primers van al campionat de Balears i els dos darrers davallen de categoria.

RESULTATS DE NOVEMBRE

BÀSQUET

CADET FEMENÍ

Montuïri, 41 - Sant Josep "A", 44
 Jov. Mariana Soller, 41 - Montuïri, 58
 Montuïri, 57 - Jovent, 44

INFANTIL FEMENÍ

Montuïri, 27 - Santanyí, 41
 Perles Manacor, 21 - Montuïri, 34
 Jov. Mariana Sóller, 54 - Montuïri, 80

Mes poliesportiu FIRA - 89

Entorn a la celebració de la fira tindrà lloc en Es Dau o Local Jove durant aquest mes de desembre tot un programa de promoció de l'esport base organitzat pel Patronat Municipal d'Esports. Els encontres seran aquests:

FUTBOL-SALA

Dia 6 a les 12: Montuïri-Sineu (Benj)
 Dia 8 a les 10: Montuïri-Algaida (Alev)
 " a les 11: Montuïri-Algaida (Infan)
 " a les 12: Montuïri-Algaida (Benj)
 (Continua a la pàgina següent)

EQUIP DE BÀSQUET INFANTIL FEMENÍ

Drets (d'esquerra a dreta): Biel Miralles Pizà (míster), Kika Bauzà Blanch, Francisca Verger Fiol, Catalina Mascaró Amengual, Antònia Ribas Cerdà, Antònia Carralero Rodríguez, Catalina Amengual Tomàs. Acotades: Petra Lladó Pocoví, Apol·lònia Rigo Bennàssar, Conxi Cerdà Linares, Coloma Miralles Martorell i Maria Vidal Rossinyol.

CORRE, VINE A "SA BANCA" I... ¡GUANYA!

BANCA MARCH

Fins el 16 de Desembre

Sa llibreta a "Sa Banca" té premis!

Continua la bona classificació de l'equip de Preferent

FUTBOL

Resultats del mes de novembre

BENJAMINS

Montuïri, 1 - Petra, 2
 Algaida, 1 - Montuïri, 1
 Montuïri, 0 - Bunyola, 0

MES POLIESPORTIU "FIRA-89"

(Ve de la pàgina anterior)

Dia 10 a les 10: Montuïri-Lloret (Alev.)
 " a les 11: Montuïri-Verge de Montisidó de Porreres (cicle inicial). A les 12 els mateixos (però benjamins).

Dia 17 a les 10: Montuïri-Santa Eugènia (infantils), a les 11 Montuïri-Sant Jordi (C.Inicial) i a les 12: Montuïri-Sant Jordi (Benjamins).

BÀSQUET

Quant al bàsquet femení cadet dies 9 i 16 el Montuïri s'enfrontarà al Santa Mònica i Perles de Manacor corresponent al campionat de Mallorca d'aquesta categoria.

PING-PONG, ESCACS I TENIS

Cada dissabte d'aquest mes de desembre en el Local Jove i a la pista Es Dau, se celebraran uns torneigs locals de ping-pong i escacs per als alumnes d'E.G.B. de la localitat i, per altra part, continuarà desenrotllant-se el certamen local de tennis que va començar el passat mes d'octubre.

ALEVINS

Cardassar, 0 - Montuïri, 4
 Montuïri, 0 - Espanya, 0
 Colònia, 1 - Montuïri, 6

INFANTILS

Montuïri, 1 - Campos, 0
 Montuïri, 0 - Poblense, 0
 Escolar, 3 - Montuïri, 2

JUVENILS

Montuïri, 4 - Port de Sóller, 1
 Colònia, 4 - Montuïri, 2
 Montuïri, 1 - Xilvar, 2

PREFERENT

Calvià, 2 - Montuïri, 0

Derrota després de set jornades consecutives on s'havien obtingut 13 punts. A punt es va estar d'aconseguir al mínim un empat, resultat que mereixia el Montuïri perquè va fer un partit molt bo. Així ho va reconèixer la premsa i ràdio de Calvià dient que el Montuïri havia estat el millor equip que havia passat per "Ses Moferes".

Montuïri, 4 - Soledat, 0

Pocs problemes i victòria final. Ja a la primera part s'havien marcat tres gols. A la segona, ens adormírem.

Esporles, 2 - Montuïri, 2

L'encert de l'entrenador de fer uns canvis a manca de vint minuts per a l'acabament i l'entrada de Dany Varela

varen remuntar un 2-0 advers i en els deu minuts darrers s'empatà l'encontre dins el terreny d'un dels potents conjunts de la ja forta de per si, l'Preferent.

Montuïri, 4 - Rafal, 1

Tres gols de Gabi Sampol i un altre de Joan Verger (ambdós montuïrers). El Rafal està molt lluny d'esser l'equip que a la passada lliga va disputar la fase d'ascens a III divisió. Fou el partit de les absències: 4 lesionats i 2 sancionats, per part dels palmesans, i en els locals les baixes de Pérez i Varela i, a la mitja hora de joc, la de N'Angel Prado.

Margaritense, 4 - Montuïri, 1

En un encontre entre dos equips qualificats de grans dins la categoria, jugat amb molta força on el Montuïri no es va entregar mai, es va mantenir l'empat fins als 15 minuts de l'acabament. Els nostres davanters no encertaren la porteria quan els margalidans la "foradaren" amb encert El nostre porter, Pocoví, excel·lent.

Jocs escolars

El centre "Joan Mas i Verd" prendrà part aquest any en els jocs escolars en els esports de futbol-sala i mini-bàsquet.

De la participació de l'Escola i de les competicions, que començaran a partir del mes de gener, informarem més extensament en el proper número.

Biel Gomila

DINS LA
 NOSTRA
 COMARCA

MOBILIARI - ART - DECORACIÓ

M M

FELIÇ NADAL I VENTURÓS 1990
 DESITJA A TOT HOM

MODELMON, S.A.

Carretera Palma - Manacor, Quilòmetre 22'700 - Tels. 12.50.34 - 12.50.69 - 12.51.26
 FINCA CABRERA CASAL D'ALGAIDA 07310 ALGAIDA (MALLORCA)

25 anys enrera

Desembre de 1964

NOVA BOTIGA

Dia 19 de Desembre de 1964 fou inaugurada en el carrer P. Vicenç Mas una nova botiga de comestibles propietat de la família Gomila - Mesquida. Després de la benedicció feta pel Rector Miquel Vallespir, es va obsequiar al assistents amb un refresc.

Agenda

HORARIS D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

OFICINES DE L'AJUNTAMENT

De dilluns a divendres . . . . 8 a 14 hrs.
Dissabtes . . . . . 8 a 13 hrs.

ASSISTÈNCIA SOCIAL

Dimarts . . . . . 10 a 13'30 hrs.

BIBLIOTECA

De dilluns a divendres . . . . 17 a 20 hrs.
Dissabtes . . . . . 10 a 13 hrs.

CORREUS

De dilluns a divendres . . 10'15 a 13 hrs.
Dissabtes . . . . . 8'15 a 9'45 hrs.
Tel. 64 61 68

GUÀRDIA CIVIL

Dilluns i dissabtes . . . . . 11 a 13 hrs.
Tels. urgències. . 29 50 50 i 66 51 05

SA NOSTRA (Caixa de Balears)

De dilluns a divendres . 8'30 a 14'15 hrs.
Dissabtes . . . . . 9'30 a 13 hrs.

BANCA MARCH

De dilluns a divendres . . . . 8 a 13 hrs.
Dissabtes . . . . . 8 a 13'30 hrs.

LA CAIXA (Caixa de Pensions)

De dilluns a dijous . . . 8'15 a 16'45 hrs.
Divendres . . . . . 8'15 a 14 hrs.
Dissabtes . . . . . 8'45 a 13 hrs.

PRACTICANT

De dilluns a divendres . . . . 11 a 13 hrs.
Dissabtes . . . . . 10 a 11 hrs.
Diumenges i festes . . . . 10 a 10'30 hrs.

APOTECARIA

De dilluns a dissabte 9'30 a 13 h. (matí)
" " . . . . . 17 a 20 hrs. (tarda)
Diumenges i festes . . . . 11 a 12'30 hrs.
Tfs. urgències . . 64 64 18 i 64 61 17

METGES

Joana Maria Pocoví

De dilluns a divendres . . . . 10 a 12 hrs.
excepte dimecres . . . 8'30 a 10 hrs.
Tf. - 64 62 64

Josep Maria Ortiz

De dilluns a divendres . . . . 9 a 12 hrs.
excepte dijous . . . . . 8'30 a 10 hrs.
Tf. - 64 61 05

"Busca" Tf.- 28 13 13 - Ext.1201 (Montuiri) i 1202 (Algaida)

DEMOGRAFIA

DEFUNCIONS

Dia 4 setembre: Catalina Munar Socias, fadrina de 58 anys. "Sineuera".

Dia 4 novembre: Catalina Moll Bisquerria, viuda de 81 anys. "Des Forn".

Dia 5 novembre: Margalida Gomila Pocoví, viuda de 91 anys. "Rua".

CUINAR EN CASA

GELEA DE POMA

INGREDIENTS

Pomes i sucre

ELABORACIÓ

Una vegada les pomes pelades i fetes a trossets, s'han de bullir amb aigua que les tapi fins esser ben cuites. Després passar-ho tot pel "multibat" i colar-ho amb un sedàs.

Per cada litre de brou, s'hi han de posar 3/4 de quilo de sucre.

Una vegada feta la mescla s'han de tornar bullir una hora.

Aquesta gelea és molt bona per posar damunt les coques de poma.

Recepta de

Magdalena Cerdà, "Magalona"

UN LLIBRE NOU

CRISTÓBAL COLÓN

ERA NOBLE Y DE SANGRE REAL
de Gabriel Verd Martorell

En aquest segon llibre d'investigació sobre Cristóbal Colón, del nostre país, ens aporta una extensa documentació sobre el descobridor d'Amèrica, prova que era de sang real i que va néixer a Mallorca. També retreu diferents llegats de Colón on s'hi troben catalanismes, d'entre els que cal destacar el nom de "Margalida" (així, en català) que va donar a una illa per ell descoberta en el tercer viatge.

Gràcies al rigor amb què Verd va tractar aquest controvertit tema; avui, quan es posa al nostre abast la crua veritat, ens adonam del que fins ara havia estat un misteri: la naturalesa i els avantpassats del famós navegant.

El pròxim mes publicarem un reportatge sobre la seva tesi. - O.A.

PLUVIOMETRE

Pluja del mes de novembre

Dia 5	1 litres per m ² .
" 16	17 "
" 18	5'50 "
" 20	1'20 "
" 21	8 "
" 28	7'60 "
Total	40'30 "

Gloses

AMB MOTIU DE LA PURÍSSIMA

Puríssima, ajudau-nós,
vos deman en aquest dia;
si trec a sa loteria
vos duré, Verge Maria,
un ram de flors preciós.

Miquel Massanet "Parrí"

ESGLÉSIA EN CAMÍ

(Ve de la pàgina següent)

tints grups parroquials s'encarreguen de la preparació d'una Eucaristia dominical

Dia 3 a les 20: Catequistes.

Dia 10 a les 11'30: 3a. Edat.

Dia 17 a les 20: Matrimonis.

Dia 23 a les 20: Grup d'Acció Social.

Dia 24, Vetla de Nadal: Joves.

El dimarts dia 19, a les 8 del vespre, tendrem una celebració comunitària de la penitència, com a preparació per a les festes de Nadal. D'acord amb les normes publicades a BONA PAU pel febrer i març d'enguany, aquest dia, com també dia 8, festa de la Puríssima, i la vigília i festa de Nadal, no es celebrarà funeral en cas que hi hagués qualque difunt, sinó que s'aplaçarà al primer dia hàbil.

Les "Matines" de Nadal seran el diumenge dia 24 a les 9 del vespre. Per aquest motiu es suprimirà aquest dia la missa de les 8.

DIA DE LA PAU

Com cada any, dia primer de gener es celebrarà la Jomada Mundial de la Pau. Tenint en compte que actualment la pau és trepitjada i amenaçada a molts de llocs, creim que més que mai hauria d'esser una realitat i no sols una paraula bella. Recordem-ho a l'hora de començar un any nou i ençatar la dècada dels 90, que clourà el segle XX.

Joves i al.lotes participen en la pastoral juvenil

Dia 24 de novembre passat, un bon grup de joves i al.lotes es reuniren a la rectoria, manifestant el seu interès en seguir una catequesi d'aprofundiment en la fe cristiana. Es va parlar de l'organització d'una excursió conjunta amb altres joves de diferents pobles de l'arxiprestat al Puig de Randa, prevista per al dissabte dia 9 de desembre, i d'altres trobades i activitats per al present curs. La catequesi juvenil pròpiament dita començarà el pròxim curs, orientada a tots aquells que demostrin un especial interès i una constància activa.

Els qui reberen el sagrament de la Confirmació dia 20 de novembre de l'any passat es reuniren dia 10 i dia 25 de novembre, i es responsabilitzaren de la celebració i ambientació de les festes de Nadal a nivell de Parròquia, en unió amb altres grups juvenils. També programaren una trobada-excursió amb altres joves de parròquies solidàries per al dia 6 de desembre, al Puig de Santa Magdalena d'Inca.

POSSIBLE FORMACIÓ D'UN GRUP D'ESCOLTES

S'està estudiant la possibilitat de formar un grup del Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca, al qual hi pertanyen nins i nines a partir dels 8 anys i es distingeix sobretot pel seu amor a la natura i la formació integral de la personalitat.

Les famílies interessades en conèixer més detalls de cara a inscriure els seus al.lots, poden passar per la rectoria fins dia 10 de desembre.

ASSEMBLEA DIOCESANA

Dia 18 de novembre tingué lloc al Seminari Nou la primera sessió plenària de l'Assemblea Diocesana d'enguany, que té per finalitat senyalar una línia, uns objectius i unes accions per als propers anys. Hi assistiren alguns representants del nostre Consell Parroquial de Pastoral, que era un dels 293 grups cristians que des del mes de juny havien reflexionat i contestat els distints qüestionaris preparatoris.

Després d'una laboriosa sistematització de totes les respostes rebudes, es va formular, com a finalitat general més

La coral Mont-Lliri a la festa de Santa Cecília de l'any passat

acceptada: "Comuniquem l'Evangeli".

Dins aquest camp, els tres objectius més votats foren:

- 1 - Potenciar la formació cristiana dels adults.
- 2 - Millorar la nostra informació (Mitjans de Comunicació Social).
- 3 - Animar la pregària del Poble de Déu.

Cada un d'aquests objectius es durà a terme mitjançant una sèrie d'accions i activitats concretes a nivell diocesà i parroquial.

Dia 16 de desembre es celebrarà la darrera sessió plenària, una vegada que els grups participants hagin donat resposta i presentat suggerències a l'últim qüestionari.

La reunió del Consell Parroquial de Montuïri està prevista per al dia 5 de desembre.

DIA DE L'ESGLÉSIA DIOCESANA

El diumenge 19 de novembre es celebrarà la campanya en favor de l'Església Diocesana, orientada a informar i conscientitzar els feels cristians de cara a les necessitats de la nostra diòcesi de Mallorca, que són responsabilitat de tots.

A la col·lecta de les misses es va recollir un total de 51.220 pessetes. També es va informar de la manera com els qui es consideren catòlics, a l'hora de fer la declaració d'hisenda, poden fer constar

la seva voluntat d'ajudar a l'Església dedicant-li un 0'52 per cent dels impostos que els pertoca pagar, sense que això suposi cap afegitó.

També convé que ho tenguin en compte els qui no van normalment a missa però que requereixen els serveis de la parròquia en algunes ocasions especials: bateig, 1a. comunió, casament, funeral, etc.

FESTA DE SANTA CECÍLIA

Dia 26 de novembre, a les 11 del matí, es va celebrar l'ofici solemne en honor de Santa Cecília, amb la participació polifònica de la Coral Parroquial. Seguidament la Banda de Música de Montuïri ens va obsequiar amb un repertori selecte i renovat de peces musicals.

La parròquia agraeix la col·laboració especial d'ambdues entitats, respectivament, a les celebracions litúrgiques de tot l'any i a les processons de Setmana Santa, Pasqua, etc.

Que per molts d'anys puguem celebrar Santa Cecília amb bona harmonia!

ADVENT I NADAL

Ha començat el temps d'Advent, amb la projecció del muntatge audiovisual "El món al revés", tema que servirà de fil conductor a les celebracions i catequesis. Durant aquestes setmanes, dis-

(Conclou a la pàgina anterior)